

Piet Janssen, Everlo - Panningen Vader in Viersen



Het persoonsbewijs van Piet Janssen, door de Duitsers 'Ausweis' genoemd. Vanaf 1941 waren alle Nederlanders boven de 15 jaar verplicht hun persoonsbewijs bij zich te dragen.

Als Vader vertelt over alles wat hij in Pruusses heeft beleefd, luisteren we allemaal doodstil. Vooral het verhaal hoe Vader bijna doodgeschoten werd door de Pruisse wil ik steeds weer horen.

Het was een heel strenge winter en iedere dag moesten de mensen in het veld bij Viersen diepe greppels uitgraven. De Duitsers dachten dat ze daarmee de Amerikaanse tanks konden tegenhouden. De Limburgse mensen hadden helemaal geen zin om voor die Pruisse te werken en ze vernielden dan ook heel veel bikken en sjuppen (houwelen en spaden) of gooiden ze stiekem weg.

's Avonds moesten ze half bevroren weer terugmarcheren naar de oude, half kapotgeschoten school waar ze werden vastgehouden.

Op een avond is Vader zich buiten bij de schoolpomp een beetje aan het wassen als een van de andere Heldense mensen naar hem toekomt en zegt: 'Die Pruisse zijn heel kwaad, ze zoeken iemand van ons die nummer 39 heeft want die heeft wat uitgevreten, maar ze kunnen hem niet vinden.'

'Verdorie,' zegt Vader, 'dat ben ik' en hij loopt bang naar binnen om zich te melden.

Daar komt een van de Broene (kampwachters) op hem af en snauwt: 'Bist du Nummer 39?'

Vader knikt.

'Nach oben,' schreeuwt de bewaker en schopt hem de trap op.

Boven aangekomen wordt hij door de kampleider en zijn boze helpers geslagen omdat hij de avond tevoren stiekem uit de bewaakte school is weggeslopen om eten te gaan bedelen in Viersen. Iemand heeft dat verraden. Ze schreeuwen tegen hem: 'Du Schweinhund, warum gehst du betteln? Du bekommst hier doch gutes Essen.'

Vader zegt dat iedereen toch erge honger heeft. Maar de Pruisse schreeuwen tegen hem, zetten hem tegen een muur en richten de geladen geweren op hem alsof ze hem dood gaan schieten.

Tenslotte schoppen ze hem weer de trap af naar beneden en schreeuwen nog dat ze hem de volgende keer echt "kaput" zullen schieten.

De Heldense mensen staan beneden aan de trap angstig te wachten en ze zijn o zo blij dat ze Vader weer levend terug zien.

Vader vertelt wat er boven is gebeurd en de mensen zeggen: 'Nou Piet, dan heb je geluk gehad'.

'Ze hadden zeker geen kogels meer,' zegt Vader en dan moeten ze allemaal lachen, ondanks de ellende.

De volgende avond toen Vader weer om eten wilde gaan bedelen vroegen zijn kameraden:
Maar Piet, durf je dat?"
Vader zei: Ik verrek van de schrik, maar jullie hebben toch honger.
En zo ging Vader toch weer op pad om brood te bedelen.

Aan het eind van zo'n spannend verhaal zingt hij altijd het liedje dat de mensen uit Limburg in Duitsland zongen om de moed erin te houden:

Holland, och Holland,
dink toch aan mich, want ich bin zoe allein.
Holland, och Holland,
straks zien wae toch wer bie-ein, wat fijn.